

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, Ústav bohemistiky

Posudek bakalářské práce

Autorka práce a studijní obor: Marie LEITKEPOVÁ, Bohemistika

Název práce: NÁŘEČNÍ SLOVNÍ ZÁSoba V JEMNICI

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

Oponentka bakalářské práce: doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE		A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	X				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	X				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	X				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)	X				
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace	X				
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	X				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)		X			
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)	X				

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Tématem předkládané bakalářské práce je analýza lexikální stránky nářeční mluvy obyvatel města Jemnice. Snahou autorky bylo zachytit nářeční výrazy, které jsou na Jemnicku ještě stále aktivní. K tomu jí posloužil dialektologický dotazník.

V teoretické části nejprve připomněla historický vývoj města Jemnice, jeho architektonické památky a historickou slavnost Barchan. Uvedla, že Jemnice patří do Kraje Vysočina a k okresu Třebíč, ale zároveň má blízko k Jihočeskému kraji. Z východní strany se zde projevuje vliv moravských nářečí, zejména ze západní části Moravy.

Charakterizovala nářečí v rámci národního jazyka a zeměpisně vymezila jižní úsek českomoravské (jihovýchodočeské) nářeční podskupiny, kam Jemnicko patří. Připojila i charakteristiku jzč. nářeční podskupiny, západního souseda, a středomoravské nářeční skupiny. Patrný je také vliv obecné češtiny. Samu jihovýchodočeskou podskupinu vymezila přesněji geograficky i lingvisticky. Přidala základní informace o lexikologii a lexikografii, protože jejím záměrem bylo vytvořit malý dialektologický slovník.

V metodologické části (s. 27–29) si vymezila postup při shromažďování a ověřování materiálu. Rozlišila, inspirována metodikou Ireny Bogoczové, tři fáze výzkumu, stanovila cíl svého výzkumu. Popsala přípravu dotazníku, jeho prověřování a postup při vyplňování.

Od strany 30 začíná výzkumná část práce zabývající se analýzou vybraných nářečních slov, ověřovaných 12 respondenty, po čtyřech zástupcích (vždy tři ženy a jeden muž) ze tří generací. Položila si základní otázku která nářeční slova a v jaké míře stále přetrvávají na Jemnicku a v Jemnici samé. Výklady a lokalizaci těchto slov ověřovala v Českém jazykovém atlase a porovnávala je s odpověďmi svých respondentů. Nejlepším zdrojem pro potvrzení nářečního lexika byla nejstarší generace (narozena 1940–1953).

Odpovědi svých respondentů srovnávala s popisem a lokalizací v ČJA, s výsledky DP Dagmar Matějkové, která podobný výzkum prováděla v téže podskupině, ale v jiné lokalitě, dále s bakalářskou prací M. Kukly. U každého dotazníkem ověřovaného slova psala počet uživatelů, hodnotila, zda je ve slovní zásobě pevně ukotveno, nebo přetrvává jen ve starší, příp. střední generaci. Upozornila na přejímky z rakousko-bavorských nářečí, které mají drobné odlišnosti od jiných oblastí (*štamprdle*), nebo nesou příznakové nářeční rysy (*šamrola*). Poukázala i na domácí nářeční pojmenování, která jsou na ústupu (*křidla*). Zjistila, že slovník vykazuje jak jzč. vliv (varianty *chúj*, *plaňka*, *vejminek*), tak silnější vliv moravských nářečí (*křehutina*, *šamrola/šamrole*, *varhula/varhule*). Závěry práce jsou zformulovány přesvědčivě a srozumitelně.

Práce je psaná kultivovaným jazykem, téměř bez grafických prohrěšků: upozorňuji na vypadnutí písmena (Tvaroslovné rysy na s. 20, nepřesné tvrzení o změně *šč* ve *št'* na s. 23 a v závěru překlep v předložce: Opakem *ke* stírání je zde výskyt slovesa *vrkat*) a poněkud častější užívání spojek *ale*, *však*.

Marie Leitkepová prokázala kromě práce s ČJA solidní orientaci v odborné literatuře, kterou správně citovala. Dokázala využít odborné informace k věrohodným a samostatně formulovaným úsudkům. Oceňuji její aktivní přístup k tématu, samostatnost a zájem o zvolenou problematiku.

Bakalářská práce Marie Leitkepové splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce.

Navrhovaná klasifikace: výborně

V Českých Budějovicích 15. května 2020

.....
podpis oponentky bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------